

Wettelijke kaders

voor openbaarmaking van overheidsinformatie

Met welke wettelijke regels moet een overheid rekening houden met betrekking tot het actief openbaar maken van informatie?: de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob), de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb), de Auteurswet (Aw), de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp), en het Wetsontwerp Algemene Bepalingen Omgevingsvergunning (Wabo) waarin de nieuwe omgevingsvergunning wordt opgenomen.

Inhoud

1.	Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob)	1
2.	Algemene Wet Bestuursrecht (Awb).....	3
3.	Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp),	5
4.	Verdrag van Aarhus.....	6
5.	Auteurswet (Aw)	7
6.	Wetsontwerp Algemene Bepalingen Omgevingsvergunning (Wabo)	8

1. Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob)

De openbaarheid van overheidsdocumenten is primair geregeld in de Wet openbaarheid van bestuur. Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij bepaalde uitzonderingsgronden of beperkingen zich daartegen verzetten. De Wob schrijft voor dat de overheid openbare informatie dient te verstrekken indien daartoe een verzoek wordt ingediend. Dit wordt **passieve** openbaarheid genoemd. De wet geeft ook aan dat de overheid uit eigen beweging informatie over het beleid verschaft. Dit is de **actieve** openbaarheid.

De Wob is een cruciale wet in het functioneren van onze democratische rechtstaat. De Wob geeft de overheid een algemene opdracht om uit eigen beweging informatie te verschaffen aan zijn burgers over het beleid, de voorbereiding en de uitvoering daarvan (actieve openbaarheid, artikel 8).

De Wob geeft geen strikte richtlijnen over welke informatie wel en niet **actief** openbaar gemaakt moet worden. Feitelijk wordt dit aan de vrije bevoegdheid van de betreffende overheid overgelaten. Op het niet naleven van deze opdracht staan ook geen directe sancties. De wetgever redeneert dat controlerende organen zoals de Tweede Kamer, gemeenteraad, provinciale staten etcetera voldoende middelen in handen hebben om naleving van deze opdracht te waarborgen.

In de Wob is dus een algemene opdracht te lezen om informatie die van belang is voor burgers zoveel mogelijk openbaar te maken. Hierin kan dus ook een opdracht worden gelezen om naast de algemene bekendmakingen ook zoveel mogelijk vergunningen openbaar te maken die van belang zijn voor de burger.

Overigens maakt de Wob geen onderscheid tussen het gebruik van traditionele en elektronische media, zolang de informatie de belanghebbenden en belangstellenden maar bereikt (artikel 8, lid 2). Dus een wettelijke verplichting om bekendmakingen en vergunningen op het Internet te publiceren is er niet.

Daarnaast gaat de Wob nog uit van een ander belangrijk uitgangspunt, namelijk dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald. In verband hiermee bepaalt de Wob dat iedere burger een verzoek om informatie bij de overheid kan

indienen, de zogenaamde passieve openbaarheid (artikel 3). Dit verzoek dient te worden gehonoreerd, tenzij een van de uitzonderingen van toepassing is als bedoeld in artikel 10. Van belang is te vermelden dat de burger niet hoeft te motiveren waarom hij de informatie wil hebben.

Tot slot bestaat de categorie informatie die op verzoek openbaar gemaakt mag worden door een overheidsorganisatie, maar waarbij dit niet verplicht is. Met het oog op een goede en democratische bestuursvoering kan informatie worden verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in stukken voor intern beraad, mist de informatie niet tot personen herleidbaar is of de betrokkenen hiermee instemmen (art. 11 lid 2 Wob). Er bestaat hier beleidsvrijheid; de informatie behoeft dus niet te worden verstrekt, maar het kan wel.

Uitzonderingen

Artikel 10

Artikel 10 kent **absolute** uitzonderingsgronden en **relatieve** uitzonderingsgronden. Bij absolute uitzonderingsgronden wordt de informatie ongeacht het belang voor openbaarheid niet verstrekt. Denk hierbij aan vertrouwelijke bedrijfsgegevens en bijzondere persoonsgegevens volgens de Wbp. Bij relatieve uitzonderingsgronden moet het belang van openbaarheid tegen andere belangen worden afgewogen.

Niet alle soorten besluiten lenen zich voor openbaarmaking gelet op de uitzonderingen en beperkingen uit art 10 Wob. Belemmeringen voor openbaarheid kunnen onder andere gelegen zijn in de volgende situaties:

- Beschikkingen kunnen vertrouwelijke bedrijfs- en fabricagegegevens bevatten (art 10, lid 1 onder c Wob), bijvoorbeeld als het gaat om vergunningen voor bedrijfsactiviteiten. De afweging in geval van actieve openbaarmaking zal hierbij overigens naar verwachting niet afwijken van de afweging die in geval van passieve openbaarmaking plaatsvindt.
- Beschikkingen kunnen persoonsgegevens bevatten waardoor het belang van openbaarheid moet worden afgewogen tegen het belang van eerbiediging van de zolang persoonlijke levenssfeer (art 10, lid 2 onder e Wob), bijvoorbeeld als er inkomensgegevens van personen uit af te leiden zijn. De bijzondere persoonsgegevens bedoeld in art. 10 zijn: godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele geaardheid en lidmaatschap van een vakvereniging. Zij mogen volgens de Wob niet openbaar worden gemaakt (absolute uitzonderingsgrond) tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt. Van dit laatste is bijvoorbeeld het geval als een gegeven reeds algemeen bekend of evident is, bijvoorbeeld de paus is katholiek, Balkenende is lid van het CDA. Bij openbaarmaking van vergunningen zal dit soort bijzondere persoonsgegevens overigens in de regel niet aan de orde zijn.
- Beschikkingen kunnen informatie bevatten waarbij het belang van openbaarheid moet worden afgewogen tegen het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (art 10, lid 2 onder g Wob), bijvoorbeeld als er sancties aan bedrijven worden opgelegd waardoor imagoschade kan ontstaan. Voor de belangenafweging (de relatieve uitzonderingsgrond) tussen openbaarheid en de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zijn niet gemakkelijk algemene regels te geven. Als het openbaarheidsbelang mede betrekking heeft op aspecten als veiligheid, milieu of gezondheid zal het privacy belang hieraan vrijwel steeds ondergeschikt zijn. Bij vergunningsinformatie, waarbij zaken als veiligheid, voldoen aan het verdrag van Aarhus etc, aan de orde zijn, zal de afweging in de regel uitvallen in het voordeel van het algemeen belang. De wijze van publicatie (actief vs passief) heeft gevolgen voor de

doorzoekbaarheid van informatie. In het kader van het project Vergunningen op Internet wordt hiermee ervaring opgedaan, evenals met andere relevante technische maatregelen die de doorzoekbaarheid beïnvloeden. Hiervoor verwijzen we naar de website.

In de praktijk (documenten uit vergunningsprocedures) zal moeten worden nagegaan waar eventuele grenzen zouden kunnen worden getrokken. Omdat het vergunningsproces een hoge mate van standaardisatie kent, is onze inschatting dat overheden deze afweging niet steeds per dossier hoeven te maken.

Nu iedere burger vrijwel alle informatie (ook die in elektronische vorm) bij de overheid kan opvragen, is er alle reden voor de overheid om zelf belangrijke informatie, zoals vergunningen, actief openbaar te maken.

Artikel 11

Tijdens de voorbereidingsfase van besluiten die de overheid neemt is sprake van een periode waarbij behoefte bestaat aan een zekere mate van vertrouwelijk overleg (beleidsintimiteit). De Wob kent daarom in art. 11 een speciale regeling voor documenten die zijn opgesteld voor intern beraad. Interne stukken zijn bijvoorbeeld nota's van ambtenaren aan hun chefs en bestuurders, concepten van stukken, agenda's, notulen en rapporten van ambtelijke en gemengde commissies. Of sprake is van stukken bestemd voor intern beraad wordt bepaald door het oogmerk waarmee een stuk is opgesteld. Indien de opstellers de bedoeling hebben dat een stuk dient voor zichzelf of voor het gebruik door anderen binnen de overheid is er sprake van een intern stuk. De strekking van artikel 11 Wob is dat persoonlijke beleidsopvattingen die voorkomen in documenten voor intern beraad in beginsel niet openbaar worden gemaakt. Er kan alleen informatie worden verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen indien:

- degene die een opvatting heeft geuit toestemming verleent, of het document in niet tot personen herleidbare vorm kan worden omgezet, of
- voor de aanvang van de werkzaamheden van een ambtelijke of gemengde commissie is aangekondigd dat informatie over persoonlijke beleidsopvattingen openbaar zal worden gemaakt.

Kortom, de Wob stimuleert openbaarmaking en er zijn weinig belemmeringen. Het gaat vooral om de wil hierin te voorzien.

De aanvraag van een vergunning vormt vanuit het oogpunt van openbaarheid wellicht nog het lastigste onderdeel. Hierover is nog niet volledig uitsluitsel te geven. Maar geredeneerd kan worden dat iemand die een vergunning aanvraagt weet dat deze in een openbare procedure terecht komt. Bovendien weegt het publieke belang normaliter wel degelijk op tegen de eventuele vertrouwelijkheid. Artikel 10 lid 3 bepaalt verder dat artikel lid 2 onder e Wob niet van toepassing is "voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking. Een oplossing voor dit moment zou dan ook kunnen zijn dat wellicht een tekst bij het aanvraagformulier wordt opgenomen zoals: "met het indienen van deze aanvraag verklaart u dat op de hoogte bent en ermee akkoord bent dat uw aanvraag en de op deze zaak betrekking hebbende stukken openbaar worden gemaakt in verband met de rechtsbescherming van derden". In het kader van dit project hanteren wij hierna als uitgangspunt dat alle informatie die passief openbaar is, ook voor publicatie op Internet in aanmerking komt.

Bron: * Internetpublicatiemodel Vergunningen, ICTU/Advies Overheid.nl, april 2006

2. Algemene Wet Bestuursrecht (Awb)

In deze paragraaf bespreken we volledigheidshalve enkele aspecten in de Awb, die een rol kunnen spelen bij de beslissing om vergunningen al dan niet via Internet te publiceren.

Het is een democratisch beginsel dat besluitvormingsprocedures bij de overheid zo veel mogelijk transparant zijn. Dat betekent dat degenen die in dergelijke procedures partij zijn zoveel mogelijk toegang moeten hebben tot relevante stukken. Overheidsbesluiten dienen zoveel mogelijk openbaar te zijn. De Awb kent geen algemene regels over openbaarmaking van besluiten. In bijzondere wetten worden daarover wel bepalingen opgenomen (o.a. 18 lid 5 en 44 lid 3 Mw). De Awb voorziet slechts in regels over de bekendmaking en mededeling van besluiten. De belangrijkste wettelijke regels over het publiceren van vergunningen zijn te vinden in de Awb. De Awb hanteert echter een andere terminologie, namelijk de termen "bekendmaken" en "mededelen".

Zowel in de Awb als de Wob is het uitgangspunt dat informatie "openbaar is, tenzij". Het ligt voor de hand dit beginsel ook toe te passen bij actieve openbaarheid, hoewel hier geen expliciete verplichting voor is opgenomen. Het kabinet onderzoekt momenteel de mogelijkheid tot verplichte elektronische openbaarmaking van besluiten (zie ook 1.9). Wat betreft de Awb heeft dit tot gevolg dat een aanvrager van een vergunning, die zou willen voorkomen dat gegevens uit zijn aanvraag in de openbaarheid komen, zelf het initiatief moet nemen de overheid te vragen bepaalde gegevens in zijn vergunning(aanvraag)dossier buiten de openbaarheid te houden. Hierbij moet een onderscheid worden gemaakt tussen het niet overleggen van gegevens en het niet openbaar maken van gegevens. In de eerste situatie zullen de gegevens niet bij de beslissing op de aanvraag worden betrokken. In de tweede situatie hebben de gegevens wel bijdragen aan de beslissing op de aanvraag, ze kunnen echter niet vrijelijk door derden worden geraadpleegd. In de Awb zijn bepalingen opgenomen die het mogelijk maken voor de aanvrager van een vergunning bepaalde gegevens niet te overleggen voor het verkrijgen van die vergunning. Het gaat om privacygevoelige, medische en bedrijfsgegevens. Deze gegevens moeten echter wel worden overgelegd als bij wettelijk voorschrift is bepaald dat deze noodzakelijk zijn. De wetgever gaat er hierbij vanuit dat de behandelde ambtenaren hun geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 2:5 Awb in acht nemen¹. Er kan vanuit worden gegaan dat een dergelijke toetsing zijn grenzen vindt in een verplichte openbaarmaking op grond van artikel 10 Wob. Dus niet de Awb maar uiteindelijk de Wob bepaalt wat wel en niet openbaar is.

De Webv (onderdeel van de Awb, afdeling 2:3 "Verkeer langs elektronische weg") verruimt de mogelijkheden van overheid en burger aanzienlijk als het gaat om elektronisch verkeer². Wat betreft de regels met betrekking tot vergunningen brengt de Webv betrekkelijk weinig nieuws.

Het belangrijkste nieuws zit met name in twee onderdelen:

1. de bekendmaking van vergunningen mag ook langs elektronische weg, mits zowel de overheid zelf (art. 2:15) als de aanvrager/belanghebbende (art. 2:14) hebben aangegeven dit medium te willen gebruiken. Het gaat hierbij dus om de bekendmaking en niet om de publicatie van de vergunning zelf;
2. de wet staat het expliciet toe om de elektronische weg te gebruiken voor het verstrekken (bekendmaking) en publiceren (mededeling) van vergunningen. Echter

¹ Deze bepaling geldt als een ambtenaar redelijkerwijs kan vermoeden dat gegevens een vertrouwelijk karakter hebben, tenzij bij wettelijk voorschrift is bepaald dat mededeling aangewezen is.

² Deze kan in beginsel van aanvraag tot en met vergunning elektronisch verlopen.

daar waar op dit moment een publicatieplicht geldt, moet de overheid de publicatie ook langs de traditionele weg handhaven³.

Kortom, alleen wanneer blijkt dat een geslaagd beroep op de relatieve uitzonderingsgronden van artikel 10 Awb gedaan kan worden, horen stukken niet in een digitaal vergunningdossier opgenomen te worden.

Bron: * Internetpublicatiemodel Vergunningen, ICTU/Advies Overheid.nl, april 2006

3. Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp),

In deze paragraaf bespreken we enkele aspecten in de Abp, die een rol kunnen spelen bij de beslissing om vergunningen al dan niet via Internet te publiceren.

De Wbp stelt regels over het verwerken⁴ van persoonsgegevens. Belangrijke bepalingen in dit verband zijn dat persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen (art. 9 lid 1 Wbp) en dat ze niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt (art. 10 lid 1 Wbp).

In artikel 8 van de Wbp⁵ is een uitputtende opsomming opgenomen van de gronden waarop verwerking van gegevens mag plaatsvinden. Daarbij is onder meer de mogelijkheid geboden gegevens te verwerken indien dit noodzakelijk is ter nakoming van een wettelijke verplichting.

Over de samenloop van de Wob en Wbp kan samengevat opgemerkt worden dat de Wob prevaleert boven de Wbp. Voor de vraag over openbaarmaking van documenten zijn dus de uitzonderingsgronden van artikel 10 en 11 van de Wob ook vanuit het oogpunt van de Wbp van toepassing. Moeilijkheid in de Wbp is dat in de wet geen rekening gehouden wordt (evenals in de Wob) met een onderscheid van actieve openbaarmaking of passieve openbaarmaking. Indien uitgegaan wordt van de stelling dat er voor openbaarmaking geen verschil in het medium gemaakt hoeft te worden, zouden voor openbaarmaking via Internet dientengevolge dezelfde randvoorwaarden gelden als in de traditionele situatie.

Het stelsel van de Wbp brengt met zich mee dat persoonsgegevens die niet noodzakelijk zijn ter uitvoering van een wettelijke verplichting niet zonder meer mogen worden verwerkt. Indien het gegevens van een aanvrager van bijvoorbeeld een vergunning betreffen, kan dit verbod worden weggenomen door een ondubbelzinnig toestemmingssysteem in te stellen. Dit kan door opname van een zinsnede in een aanvraagformulier.

³ Ratio hierachter is dat nog niet iedere burger over een Internetaansluiting beschikt en niet verstoken mag blijven van dergelijke informatie.

⁴ Een verwerking is elke handeling met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder onder andere verspreiding of enige andere vorm van beschikbaarstelling (zie artikel 1 onder b).

⁵ De Wob geeft als het ware uitvoering aan artikel 8 (onderdeel c) van de Wpb. Op grond van artikel 10 lid 1 van de Wob geldt een absoluut verbod van openbaarmaking van bijzondere gegevens ("inbreuk op persoonlijk levenssfeer"), zoals gegevens over iemands godsdienst ras, gezondheid enzovoort. Er zullen praktisch gezien geen uitzonderingen bestaan die openbaarmaking noodzakelijk maken. In artikel 10 lid 2 van de Wet wordt gesproken over eerbieding van de persoonlijke levenssfeer, als relatieve uitzonderingsgrond. Als er geen inbreuk is, zal niet spoedig de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder wegen dan openbaarmaking.

Bij handhavingverzoeken bestaat echter geen mogelijkheid om vooraf toestemming te vragen. In dergelijke gevallen zullen persoonsgegevens waarschijnlijk moeten worden geanonimiseerd en in niet tot individuen herleidbare vorm moeten worden opgenomen. In de praktijk kunnen overheden problemen op dit gebied voorkomen door persoonsgegevens van de aanvrager (dus zijn naam) niet te vermelden of zoals gezegd waar mogelijk de aanvrager toestemming te laten geven voor verwerking van de gegevens.

Bron: * Internetpublicatiemodel Vergunningen, ICTU/Advies Overheid.nl, april 2006

4. Verdrag van Aarhus

In deze paragraaf bespreken we enkele aspecten in het Verdrag van Aarhus, die een rol kunnen spelen bij de beslissing om vergunningen al dan niet via Internet te publiceren.

Het verdrag van Aarhus is in 1998 door een commissie van de VN vastgesteld. Omdat de Europese Commissie hier lid van is, geldt het verdrag ook voor de lidstaten. In 2005 is met publicatie in Staatsblad nr. 66 de *Wet uitvoering Verdrag van Aarhus* in werking getreden. De wet is de Nederlandse implementatie van de de Europese richtlijn 2003/4/EG *Toegang van het publiek tot milieu-informatie*, die weer een uitwerking is van het Europese Verdrag van Aarhus (1998). In het verlengde van de nieuwe wet zijn de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) aangepast. Samen vermelden de wetten een aantal eisen ten aanzien van de openbaarmaking van milieu-informatie waaraan overheden vanaf 14 februari 2005 moeten voldoen.

Het verdrag stelt dat milieu-informatie van de overheid in principe altijd openbaar is, tenzij er zwaarwegende redenen zijn voor geheimhouding. (De overheid had in art 8 Wob al een verplichting tot actieve openbaarmaking.) Dit geldt zowel voor passieve openbaarmaking (het verstrekken van milieu-informatie op verzoek) als de actieve openbaarmaking. Wat dit laatste betreft is het nieuw artikel 19.1 sub c in de Wm toegevoegd, met een aantal eisen omtrent openbaarmaking van milieu-informatie uit eigen beweging door een overheid. De informatie dient in ieder geval geordend te worden aangeboden. Het digitaal aanbieden van informatie via het Internet is hiervoor het geëigende medium. De Aarhus-regelgeving geldt voor alle milieu-informatie die vanaf 14 februari 2003 is geproduceerd.

De meest opvallende kenmerken van het nieuwe regime voor openbaarheid van milieuinformatie zijn:

- een grotere openbaarheid van milieu-informatie door wijzigingen van de uitzonderingsgronden (art. 10 Wob lid 4),
- aanzienlijke verbreding van het begrip milieu-informatie (art. 19.1 sub a Wm) en
- verbreding van de institutionele reikwijdte van de Wob.

Bron: * Internetpublicatiemodel Vergunningen, ICTU/Advies Overheid.nl, april 2006

* www.overheid.nl

* www.infomil.nl/aarhus

* VNG ledenbrief 1-dec-04

5. Auteurswet (Aw)

In deze paragraaf bespreken we enkele aspecten in de Aw, die een rol kunnen spelen bij de beslissing om vergunningen al dan niet via Internet te publiceren.

De Aw heeft tot doel de maker van documenten⁶, zoals constructieve berekeningen, bouwtekeningen en externe adviezen te beschermen tegen ongeoorloofde vermenigvuldiging/verspreiding van zijn geestesproducten. Hier kan een conflict ontstaan tussen enerzijds het belang van openbaarmaking van bepaalde documenten en anderzijds het belang van de maker van deze documenten (auteursrechthebbende).

Naar de samenloop van de Wob en de Aw is onderzoek gedaan⁷. De belangrijkste conclusies hebben wij hieronder opgenomen.

Passieve openbaarheid en de Aw

Een overheid kan op verzoek documenten verstrekken waarop een auteursrechtelijke bescherming rust zonder dat daardoor aantasting van het auteursrecht ontstaat of zonder dat er sprake is (hoeft te zijn) van openbaarmaking in de zin van de Auteurswet. Zij doet er echter wel verstandig aan de verzoeker er op te wijzen dat een eventueel daarop rustend auteursrecht van een derde moet worden gerespecteerd.

Deze attendering houdt in dat de verzoeker de verkregen informatie alleen verder mag verspreiden in een door hem zelf samengevatte vorm. Voor verdere verspreiding/verveelvoudiging moet altijd toestemming van de auteursrechthebbende worden gevraagd. Dit houdt tevens in dat na verstrekking niet de overheid maar de verzoeker zelf verantwoordelijk is het auteursrecht te respecteren.

Actieve openbaarheid en de Aw

Bovenstaande geldt ook voor informatie die actief openbaar wordt gemaakt indien daarbij het auteursrecht uitdrukkelijk is voorbehouden⁸. Het kabinet heeft in deze kwestie het volgende standpunt ingenomen: "voor de volledigheid zij opgemerkt dat het auteursrecht niet in de weg staat aan de verdere kennisneming van de inhoud door anderen dan degene aan wie de informatie is verstrekt. Ook het samenvatten en verder verspreiden van die informatie is steeds toegestaan." Aan het gebruik van onder de Wob verkregen informatie om daarmee te participeren in de openbare discussie of om daarmee normale journalistieke werkzaamheden te verrichten hoeft het auteursrecht niet in de weg te staan. De informatie kan immers samengevat worden of in een bijdrage verwerkt worden, terwijl onder omstandigheden daaruit geciteerd kan worden (artikel 15a, eerste lid, Aw).

Conclusie

De Aw staat niet in de weg aan de passieve of actieve openbaarheid van auteursrechtelijk

⁶ De officiële term in de Aw is "werken". Uit oogpunt van leesbaarheid hebben wij deze term hier vervangen door de term "documenten".

⁷ Bron: het rapport "Naar ruimere openbaarheid en een vrij gebruik van bestuurlijke informatie", uitgevoerd i.o.v. het Ministerie van BZK (december 2002).

⁸ Artikel 15b Aw bepaalt kort gezegd dat wanneer de overheid binnen de bestuurstaak actief informatie verstrekt (bij vergunningen en bekendmakingen gaat het daar per definitie om) en verzuimt te vermelden dat deze auteursrechtelijk zijn beschermd, de bescherming komt te vervallen en de ontvanger kan doen en laten wat hij wil met de informatie. De rechthebbende verliest dan simpelweg zijn auteursrecht. Het is niet ondenkbaar dat de overheid in zo'n geval met een schadeclaim wordt geconfronteerd.

beschermden documenten. Het is wel wenselijk bij de (elektronische) verstrekking/publicatie van dergelijke documenten de ontvanger erop te attenderen dat de documenten auteursrechtelijk zijn beschermd en aan te geven wat de consequenties hiervan zijn. Dit kan naar ons oordeel via een standaardmededeling die ook nu al wordt gebruikt door bijvoorbeeld uitgeverijen van boeken, cd's en dergelijke.

Andere/aanvullende oplossingen zijn echter ook denkbaar. Wij noemen er (niet uitputtend) een paar:

- het is technisch mogelijk documenten op het Internet te plaatsen die kunnen worden geraadpleegd zonder dat deze "gedownload" kunnen worden;
- het document kan in een zodanig formaat worden aangeboden dat onmiddellijk duidelijk is dat sprake is van een beschermd document (bijvoorbeeld een verkleining van een bouwtekening van A0 naar A4);

6. Wetsontwerp Algemene Bepalingen Omgevingsvergunning (Wabo)

Het ministerie van VROM ontwikkelt een nieuwe omgevingsvergunning. Het project Omgevingsvergunning van VROM en het project Vergunningen werken nauw met elkaar samen om te komen tot een optimale afstemming. Binnen het ministerie wordt momenteel gewerkt aan het Wetsontwerp algemene bepalingen omgevingsvergunning (Wabo). De Wabo zal (via een Amvb) een bepaling gaan bevatten die overheden verplicht stelt de omgevingsvergunning op Internet te publiceren conform de eisen van dit IPM.